

[Krag.]

og forsvarlig Laaneudmaaling vil være af Betydning, at Vurderingsmændene fremtidig udnævnes af den af Debitorerne uafhængige Direktion. Derimod er der Spørgsmaalet om Repræsentanternes Stilling til Laaneudmaalingen. Her er foreslaaet, at efter en Overgangsperiode skal Repræsentanterne berøves deres Indstillingsret i Laanesager, og jeg skal ikke benægte, at ogsaa denne Indstillingsret har her og der under Skyldnerens Tryk paa Repræsentanten medført en Laaneudvikling, som ikke helt ud har været heldig. Men paa den anden Side har Repræsentanterne et Lokalkendskab, som ganske sikkert kan være af Betydning ved Direktionens Vurdering af Vurderingsmændenes Indstilling, og derfor bør dette Spørgsmaal om Repræsentanternes Stilling tages op til en nærmere Prøvelse, idet denne Stilling, selv om den opretholdes som hidtil, ikke vil være nær saa farlig for Hævdelsen af et rimeligt Laaneniveau, som Tilfældet tidligere har været, naar en Direktion og Vurderingsmændene gøres i højere Grad end tidligere uafhængige af Interessenterne i Kreditforeningen. Jeg mener, det er et Spørgsmaal, som vi maa optage til nærmere Overvejelse under Forhandlingerne i det kommende Udvalg, og jeg tvivler paa, det kan være fornødent at gaa til saa vidtgaaaende Ændringer med Hensyn til Repræsentanternes Virksomhed, som det i Forslaget er krævet.

Men jeg vender tilbage til Tilsynets Beføjelser. Det siges i Bemærkningerne, at den givne Myndighed selvfølgelig ikke hjemler Tilsynets Beføjelse til ukaldet Indgreb i de paagældende Pengeinstitutters daglige Ledelse og løbende Forretninger, men i Lovforslagets § 12 staar der, at „Indenrigsministeriet fører Tilsyn med Kreditforeningernes Laaneudmaaling“. Jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, hvad den dybere Mening med dette er. Jeg gaar ud fra, at Hensigten ikke er, at Tilsynet skal kunne blande sig i de enkelte Laanebevillinger, eller at der kan blive Tale om, at Tilsynet skal godkende dem. Af Bemærkningerne til Lovforslaget synes det at fremgaa, at dette ikke er Hensigten, men at denne Bestemmelse tager Sigte paa Laaneniveauet som Helhed.

Jeg vil dog gerne have Ministerens Bekræftelse paa, at denne min Opfattelse er rigtig. Der er nemlig ogsaa noget, der taler imod det, idet det siges, at i en Forening, hvor Laanegrænsen, 60 pCt. af Vurderingen, i et væsentlig Antal Tilfælde er overskredet, der skal Tilsynet føres ikke blot

kontormæssigt, men i Marken. Jeg ved ikke rigtig, hvad der skal ligge i dette Udtryk „i Marken“. Det kunde tyde paa, at en skønne Dag kan den højtærede Indenrigsminister beordre Tilsynet til at overvaage hele den daglige Administration i Kreditforeningen, og hvis det er Meningen, vil det sige, at der etableres et Indgreb i Kreditforeningernes Selvstyre, ved hvilket jeg maa være ganske overordentlig betænkelig. Men jeg haaber, den højtærede Minister paa dette Punkt kan give fyldestgørende Oplysninger.

I Kommissionens Betænkning har der været peget paa Muligheden af helt at gaa bort fra Vurderingen til Laan og bygge hele Laaneudmaalingen paa Ejendomsskyldvurderingen. Jeg kan kun udtale min Tilfredshed med, at Kommissionens Flertal ikke har indstillet en saadan Bestemmelse til Indførelse i Loven, og at den højtærede Minister heller ikke har følt Trang dertil, thi jeg vilde mene, at derved vilde man i mange Tilfælde komme til at begaa Uret mod Laansøgeren og i mangfoldige Tilfælde foranledige, at en Laanetildeling blev udsat gennem lang Tid til Skade for den paagældende Laansøger, idet det er særdeles almindeligt, at man i Kreditforeninger faar Laanebegæringer, hvori det oplyses, at Vurdering til Ejendomsskyld endnu ikke har fundet Sted. Disse Ejendomsskyldvurderinger skal ogsaa, som bekendt, ligge nær den nederste Rand af Grænsen, inden for hvilken Handelsværdien af de paagældende Ejendomme maa antages at bevæge sig, og dette er ingenlunde fornødent ved Vurdering til Laan, idet man langt fra kommer op imod saadanne Grænser, der betinger Opstaaen af Risiko, selv om Laanet tildeles i Forhold til en Vurdering, som ligger over Ejendomsskyldvurderingen.

Men naar det saa siges i § 12, at de med Tilsynet forbundne særlige Udgifter afholdes af Kreditforeningerne i Forhold til deres Restgæld, saa forekommer det mig ikke helt ud rimeligt paa Baggrund af det Tilsyn, der eventuelt for visse Kreditforeninger skal føres i Marken, og heller ikke synes det mig helt rimeligt, at denne Bestemmelse slaar Kreditforeninger og Hypotekforeninger i Hartkorn sammen. At der sker en saadan Fordeling af Udgifterne til det almindelige Tilsyn for Foreningerne efter den Beregningsmaade, her er foreslaaet, er der maaske ikke noget særligt at indvende imod, men jeg mener rigtigt nok, at hvor Tilsynet skal foretages i Marken, saaledes som det er muliggjort ved Bemærkningerne til Lovforslaget, maa den Kreditforening, som ved